

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 35 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 5 Februarie st. v.

Este sau nu este pacea asigurată? Eată o întrebare, care se pune mereu și la care se și răspunde, însă în atâtea chipuri, încât nu mai scie omul ce să aleagă din mulțimea părerilor câte are ocaziune a le ceti.

Mulțimea părerilor este pentru ceea ce dorim cu toții, pentru pace. Însă aceeași mulțime pare că este pătrunsă de convingerea, că dînsa e pentru pace, numai fiindcă omul este aplecat a crede în ceea ce doarece. De altă parte tot ea se prezintă nedumerită și se neliniștește în tot momentul, îndată ce aude cea mai șubredă scire despre vre-un lucru, care l-ar pute clătina în credințele și dorințele sale de pace asigurate.

Invențiunea cu „isbucirea păcii“ caracterizează din destul situațiunea; căci tocmai terminii acestia atât de ciudat întrebunțați arată, că chiar și acei-ce vorbesc mult de pace în timpul din urmă sînt atât de nedumeriți, încât ei înșiși o iau în zeflemea.

Cu toate acestea este cu puțință, că pacea nu va fi tocmai așa de curînd turburată, adecă nu așa de curînd precum nedumeririle ne ar îndreptăț a fi îngrijați că s'ar turbura.

Preocupațiunile noastre ca cetățeni ai Ungariei și totodată ca Români neclintii în naționalitatea noastră nu pot fi în linia primă: că este sau nu este pacea asigurată. Și aceasta își are cauza sa foarte firească. Noi nu putem împedea, precum nu putem provoca războiul.

Întrebarea și deslegarea întrebării se ține dar' de domeniul altora, care au să dîcă un cuvînt hotărîtor în areopagul popoarelor. Acei alții însă sînt, căt privește monarchia austro-ungară, în Viena. Aceia nu ne întrebă pe noi, nu întrebă nici pe alții, care se țin mai sfetnici decît noi și cărora le place să se vorbească mereu despre dînsii, ca despre cei-ce dictează când monarchia are să iee vre-o hotărîre.

Dacă este bine sau dacă nu este bine așa eărăși este altă întrebare. Noi putem fi ca Români mîngăiați în conștiința noastră, că noi nu am contri-

buit la situațiunea aceasta. Ea ni s'a creat și ni s'a impus. Ni s'a creat și impus de nisce factori, care în toate zilele se laudă, că de o mie de ani ei fac minuni în Europa și vor să facă pe toată fața pămîntului. Discursul de odinioară al d-lui Kallay cam într'acolo îndigitează.

Ceea-ce ne poate pe noi preocupa, ba trebuie să ne preocupe în timpuri cum e și cel de față, este cu totul altceva: sîntem pregătiți oare pentru toate eventualitățile?

Și când punem cestiunea astfel, dacă dîcem: „noi“ nu ne înțelegem numai pe noi Români. Nu; înțelegem pe toți cetățenii din țerile unguresci împreună cu cei din țerile cislaitanice.

Ni se asigură, că numărul combatanților monarchiei este gigantic; că puștile cu repetițiune se îmulțesc pe fiecare zi cu țeci de mii; că tot așa se sporesc tunurile și alte arme cu munițiunile lor de tot soiul; că aliații nostri sînt puternici; că s'au procurat, deși pe datorii nouă și scumpe, bani destui și, că dacă nu ar ajunge, mai avem prospecte de a mai procura alți bani pe alte datorii și mai scumpe. Va să dîcă, n'avem să ne frîmîntăm mult cu gîndul nici în ce privește pregătirea. Vină vrășmașul dacă are poftă, că este cine să-l întimpine, așa încât să nu-i vină a două-oara prin minte a se mai apropia de hotarele țerilor monarchiei noastre.

Avem dar' de toate și pentru eventualitatea când nu ni s'ar da pace din afară de monarchia noastră. Ceva însă, cu toate acestea tot ne lipsesce.

Patriotismul?

De sigur, dacă ar eugeta toată lumea cu capetele celor dela „Nemzet“, „Pester Lloyd“, „Pesti Napló“, „Egyetértés“ e tutte quante, până jos la „Kolosvár“ și „Ellenzék“, pentru-că în statul unguresc au ajuns o samă de oameni deasupra nivelului, care pentru sine măsură patriotismul cu măsura interesului, cu măsura rasei și pentru alții cu a renegării. Ce nu încape în cadrele aceste se scoate în întunerecul extrem al nepatriotismului și al gravității în afară.

Noi însă, care nu ne-am dat a eugeta cu capete străine, ținem, că patriotismul, în special nouă Românilor, nu ne lipsesce. Sîntem convinși, că și altora de una și aceeași soarte cu noi nu le lipsesce.

Căt de înverșunați erau compatrioții maghiari în timpul absolutismului și ce rezistență cu renitență au făcut ei guvernului provisor în jumătatea primă a deceniului al șeptelea din secolul present!

Noi Români dimpreună cu alte naționalități purtăm toate greutățile țerii de douăzeci de ani fără de nici o recompensă și cu toate acestea unde, în ce privință ni s'ar pute imputa pe drept, că am împedat interesele patriei?

Nicăiri și nici într'o privință.

Patriotismul nu ni-a lipsit nici când purtam jugul cel greu al iobăgiei. Și apoi nu patriotism de paradă a fost patriotismul Românilor, ci de acela, care fi costa sânge și sudoare multă, stropită pe cele mai îndepărtate câmpuri de onoare.

Pentru timpuri cum sînt cele-ce se pregătesc a veni peste noi sînt bune armele, sînt bune brațele, sînt buni banii și așa mai departe, însă nu sînt de ajuns toate aceste. Este bun patriotismul, însă nici acesta nu e de ajuns.

Pentru timpuri cum sînt cele-ce se pregătesc a veni peste noi, lîngă cele înșirate se mai cere și entuziasmul. Acesta ridică foarte mult valoarea tuturor însușirilor celorlalte, în special a patriotismului, făcîndu-l pe acesta ca să fie înmîit mai fecund în succese.

Întrebăm pe guvernul unguresc și pe cei din giurul lui, de douăzeci de ani, ce au făcut pentru ridicarea entuziasmului cetățenilor nemaghiari din țerile unguresci?

Întrebăm, dar' nu răspundem. Răspundă aceia, cărora li s'a adresat întrebarea, dacă sînt în stare.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 5 Februarie st. v.

Continuându-se desbaterea generală asupra bugetului de justiție, ședința de alaltăieri a dietei ungare

s'a început cu discursul de încheiere al referentului Dr. Busbach, după ceea-ce cuvîntul și a răspuns deputatului Hódossy relativ la observările acestuia în ceea-ce privește unitatea defectuoasă a concepțiunii. Ministrul l'a reflectat, că el încă ar fi putut să se prezenteze cu concepțiuni populare, dar' el și-a ținut drept datorința de a întrebunța după puțință materialul de codificare ce l'a aflat. Dl de Fábinyia tras mai departe atențiunea asupra împregiurării, că reforma procedurii de presă ar cauza cheltueli considerabile. El n'a promis reforme rapide, ci treptate și sigure precum și o lucrare continuă, acesta este programul său și de acesta se ține cu credință. S'a mai exprimat ministrul asupra fideicomiselor, a statarului, a legii de presă și a justiției militare, care din urmă formează încă și acum obiectul consulițiilor între deosebitele administrațiuni, și în sfîrșit asupra raporturilor excepționale din Ardeal, a căror schimbare n'ar fi consultată înainte de a se introduce noua procedură judecătorească. Desbaterea specială ce a urmat s'a învîrtit mai ales în giurul curiei și al tablei reg. din Budapesta și a consistat numai dînt'r'o încălțire a materialului ce s'a exhaustat în desbaterea generală. Pe la 1 oară după ameați întreg bugetul de justiție a fost rezolvat, și după o pauză scurtă s'a pus la ordine bugetul ministerului de honveđi. După referentul Ernest Daniel a mai vorbit Coloman Thaly și la 2 oare după ameați s'a întrerupt desbaterea, pentru care au fost insinuați mai mulți oratori din opozițiune. Pentru mîne s'a pus la ordinea zilei proiectul de lege despre inarticularea convenției comerciale ce s'a încheiat cu Italia. Săptămîna viitoare se va lua la desbatere legea de buget și convenția pentru regularea graniței ce s'a fost încheiat cu România.

Relativ la situația externă, „Pesti Napló“ în numărul său de ieri dimineață aduce o mulțime de sciri alarmătoare ce pretinde a le avé dînt'r'un izvor vienez foarte bun. Se dîce, că situația e mai serioasă ca ori-cînd altădată; concentrările de trupe rusesci se continuă în măsură tot mai mare; despre aceasta ar fi sosit în Viena o împărțire ce exclude ori-ce îndoeală și aceasta a dat în cele două zile din urmă prilegiu la un viu schimb de depeșe între Viena și Berlin; în urma acesteia n'ar mai pute exista nici o îndoeală, că deja în cel mai apropiat timp se vor face cele mai de lipsă măsuri mili-

tare extraordinare. În această privință se așteaptă căt mai îngrabă hotărîri de mare importanță: în decursul unei săptămîni va urma convocarea unei sesiuni delegaționale extraordinare; ministrul-president Tisza precum și ministrii Fejérváry și Baross se vor duce numai decăt după terminarea desbaterei bugetului la Viena etc. La aceste reflectează guvernamentalul „Pester Lloyd“ într'un entréfilet al numărului său de ieri dimineață: „Răzimați pe cele mai bizuite informațiuni, putem declara, că toate aceste sciri sînt dela început până la capăt nemotivate. Noi nici odată n'am ascuns cetitorilor nostri seriozitatea situației, întocmai cum nu l'am lăsat în îndoeală nici asupra acesteia, că nici după discutarea cancelarului german situația nu s'a schimbat de loc. Putem asigura, că deși în timpul din urmă nu s'a observat nici o schimbare spre bine, zilele din urmă tot nu s'a întemplat nimic, din ce s'ar pute concluda o înrîutățire a situației“.

De altmîntrelea și „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ dă situației din nou o signatură puțin mîngăietoare. Organul principelui de Bismarck dîce, că situația este mereu serioasă. Lucrul cel mai neplăcut ar fi, că nu sînt puncte de razim, nu măsura de a scl, unde înceată băltocul coniecturilor și unde se începe terenul tare al faptelor.

Acestei nesigurante a situației generale se mai alătură și scirile întristătoare, ce vin din San-Remo despre aflarea principelui moștenitor german. De când s'a efectuat operațiunea, starea principelui dă prilegiu la cele mai serioase îngrijiri. „Freisinnige Zeitung“ scrie în această privință: Agitarea poporațiunii din cauza boalei principelui n'a fost nici-cînd așa de mare ca acum. Și aceea se mai mărește prin tot felul de sciri, care se răspîndesc despre o lege de substituiri ori o lege de regență ce se intenționează, prin care principele moștenitor ar fi să fie eventual exclus temporal ori pentru durată dela guvernare. Nu putem să dăm creșemînt acestor sciri, cu toate-că ele vin din partea conservativilor și se răspîndesc în cercurile parlamentare. Dacă întru adevăr ar exista asemenea intenții, părerea lui Mackenzie și raportul lui Virchow, a căror publicare a ordonat-o însuși principele, pot să ajungă la o importanță deosebită.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Cinci săptămîni în balon.

— Roman. —

De

Jules Verne.

Capitulul XVI.

Semne de vișor. — Regiunea în giurul „Munților Lunei“. — Vișorul Africii. — Mașina infernală. — Peisagiul de seară. — Flora și fauna. — Vișorul. — Zona de foc. — Cercul instelat.

(Urmare.)

În curînd se ivi Malagazari, un rîu însemnat al lacului Tangonayica, ca un șerpe de argint în verdele cel bogat. El înghițea o sumă mare de apăoaze, care se formau din povoaie ori din bălți ce au rămas în pămîntul lutos. Din înălțime apărea totul ea o rețea de cataracte mărunte, aruncată pe întreaga lăture apuseană a regiunii.

Animale cu coarne mari pășeau pe câmpiile aceste grase și dispăreau aproape sub ierburile înalte. Pădurile, pline de cele mai dulci mirseme, se înfășau înaintea ochilor ca nisce buchete gigantice de flori, dar' în care se adăpostiau de căldura apăsoare a zilei lei, leopardi, hiene și tigri. Alocurea poenia desigur de pașii câte unui elefant și se auzia cum se frîng crengile între colții lui de fildeș.

— Ce revier imponent pentru vînat, — exclamă Kennedy însuflețit, — un glonț împușcat pe un noroc ar trebui să nimerească

în codrul acesta un animal demn de sine; să nu facem o încercare?

— Nu, iubite Dick; o să avem o noapte grozavă, o noapte vișoroasă. Căci vișorile sînt teribile pe aci unde soarele se poate asemîna cu o baterie electrică gigantică.

— Aveți dreptate d-le, ferbințeala într'adevăr e năbușitoare, vîntul s'a așezat cu desăvîrșire, se simte că se pregătesc ceva strașnic.

— Atmosfera e încărcată cu electricitate, — răspunde doctorul, — toată fința simte pregătirea acesteia stranice, care fi premerge luptei elementelor; mărturisesc, că încă nici-cînd n'am fost atât de mișcat de ea ca acum.

— Nu ar fi consult să ne coborîm? — întrebă vîntătorul.

— Din contră, Dick, eu mai bucuros m'aș crucea, numai mă tem, că voi fi abătut prin urcașarea curenților atmosferice dela ruta mea.

— Vrei să părăsești direcția ce am urmat până aci?

— Dacă îmi este cu puțință, — răspunde Fergusson, — o să merg cu 7—8 grade direct spre Nord; voi încerca să ajung sub lățimea, sub care se presupun izvoarele Nilului. Poate mai descoperim vre-o urmă a căpitanului Speke ori chiar a caravanei d-lui de Heuglin. Dacă nu mă înșală calculațiile mele noi ne aflăm de present sub gradul 30°40' de lățime, eu aș trece de aci direct preste ecuator.

— Uite, — exclamă Kennedy întrerupînd pe tovarășul său, — uite la hipopotamii acestia care es din lacuri, ce masse de carne doritoare de sânge, și crocodilii acestia, care caută cu sgomot aerul!

— Se înecă! — observă Joe, — o căt e de plăcut să călătorești astfel, cum poți să desconsideri de aci spurcatele acele de jivini. D-le Samuil, d-le Kennedy, vedeți acolo ceata aceea de animale cum merg în rînduri încheiate! Sînt la vre-o două sute, de sigur lupi.

— Nu, Joe, sînt căni sălbatici, o rasă strașnică, care cutează să atace chiar și leul. Pentru călători e lucrul cel mai grozav de a-i întîlni, ei fi sfășie în bucăți.

— Așa; Joe dar' nu s'ar obliga să le pună corfa la bot, — răspunde voiosul tîner, — dar' dacă acesta li-e obiceiul ce ai să le faci.

Apropiindu-se furtuna și conversația începî să amuțescă încetul cu încetul; se părea ca-și-cînd aerul îngroșat n'ar mai fi fost în stare să primească sunetul, ca-și-cînd atmosfera ar fi fost vatăată; vocea se perde ca într'o sală captivită cu tapete. Toate paserile cerului dispărură printre copacii urieși. Se părea că natura înspăimîntată așteaptă erumperea potopului.

Pe la 9 oare stetea „Victoria“ nemișcată deasupra de Msene; un cerc mare de sate ce se puteau abia deosebi în întunerec. Numai când se reflecta căte o rază rătăcită de soare pe oglinda turbure a apii se zăriau câteva gropi de apă împărțite simetric și la această ultimă licurire se puteau distinge figurile calme

și întunecate ale palmilor, tamarinților, sicomorilor și ale giganticele euforobii.

— Mă înăbușesc, — dîse Școțianul, respirînd atîta aer căt află în giurul său, — nu ne mișcăm din loc; să nu ne coborîm?

— Dar' vișorul, — dîse doctorul neliniștit.

— Dacă îți e teamă că vîntul ne va scoate din cale nu-ți rămîne alta de făcut.

— Poate-că furtuna nici nu va erupe încă în astă noapte, — dîse Joe, — norii stau foarte sus.

— Numai acesta e motivul, pentru care mă sfîșec a-i trece; ar trebui să ne urcăm la o înălțime foarte însemnată și am perde pămîntul din vedere, și apoi n'am scl toată noaptea, dacă înaintăm și încotro?

— Decide-te Samuile dragă, e grabă!

— E prost că s'a așezat vîntul, — dîse Joe, — el ne-ar fi putut duce departe de furtuna aceasta.

— Norii acestia sînt periculoși pentru noi, fraților, ei conțin curenți contrare, care ne pot lua la mijloc, ear' trăsnetele ne pot aprinde. De altă parte însă, dacă am ancora într'un copac, uraganul ne-ar doborî la pămînt.

— Dar' ce se facem?

— Trebuie să ținem „Victoria“ între primejdiile ceresci și pămîntesci; avem apă suficientă pentru foi și balastul nostru de 200 puși e încă neatat, în sfîrșit am pute face us de el.

— O să priveghîm împreună cu tine, — dîse Kennedy.

— Nu, puneți toate la locul lor și vă culcați. Dacă va fi de lipsă o să vă trezesc eu.

— Dar' nu voiți să odihniți puțin d-le, până când încă nu-i aci primejdia?

— Nu; își mulțimesc băietele, o să veghiez. — Vom sta pe pace și dacă nu se schimbă nimic o să ne aflăm mîne tocmai pe locul acesta unde stăm astăzi.

— Nopte bună d-le Fergusson.

— Dormi în pace dacă va fi cu puțință.

Kennedy și Joe se lungiră în culcușurile lor, ear' doctorul rămase singur în univers.

Încetul cu încetul se cufundau norii; o întunecime oarbă domnia împregiur. O boltitură mortuară învăluia pămîntul, ca-și-cînd i-s'ar apropiat sfîrșitul. Deodată lumină o rază lungă, puternică, șerpuitoare, prin noapte. Încă nu se închiegă bine crepătura în urma ei, când o detunătură oribilă sgudui porțile ceresci.

— Atențiune! — strigă Fergusson.

Cei doi treziți de forța tunetului săriră în picioare.

— Ne coborîm la pămînt? — întrebă Kennedy.

— Nu; balonul ar fi sfîrșit; o să trecem prin nori înainte de ce ar porni apa și vînturile.

El lăsă flacăra întreagă în cotiturile spirale ale foilor.

Orcanul în regiunile tropice se desvoaltă cu o celeritate și putere surprîndătoare. Un al doilea fulger străluci printre nori, căte două-

„Parlamentarismul și nepotismul“.

Sub acest titlu, „Neues Pester Journal“ scrie în numărul său dela 14 l. c. următorul prim articol:

Casa deputaților a început azi dezbaterile asupra bugetului ministerului de justiție. Acest teren larg și foarte important al activității statului, după cum a putut-o experia ori-și-cine, care are de a face cu justiția, se află în stadiul celei mai comode îngruiniri. Se înțelege, mandarinii justiției, față cu multele plânsori ale publicului, stau gata cu răspunsul, că lipsesc paralele de lipsă pentru introducerea reformelor urgente și pentru salarizarea numărului de judecători recerți. Dar' că adevărata cauză a stărilor nesuportabile ce dovedesc colosalul număr al reștanțelor, anume la tabla regească din Budapesta, nu zace atât în defectuositatea instituției, cât în prestațiile nesuficiente ale persoanelor, despre aceea se poate convinge ori-și-cine, care nu cruță osteneala, de a supune unei examinări critice sentențele ce le aduc forurile întâiu și al doilea. Cine are nefericirea de a trebui să poarte procese, acela joacă un periculos joc de hazard, pentru-că nici cel mai dibaci advocat nu o poate nici odată scî, dacă va câștiga ori nu procesul. Două lucruri sînt la toată întemplantarea sigure: întâiu, că procesul — dacă acusatul o voese — poate să dureze foarte mult și eventual n'are să se termine un veac întreg; a doua, că acela vine scump chiar și atunci când este câștigat.

Toți aceia, care le cunosc, reduc calamitățile stărilor noastre de justiție în prima linie la impregiurarea, că dela întâia organizare a judecătorilor noastre încoace, care după-cum se scie s'a întemplantat la anul 1872, s'au numit de judecători în mare parte persoane ne-capabile. Protecția ce s'a exercitat în măsură colosală la anul 1872 zace încă și acum în stomacul justiției și ea cu atât mai puțin a putut mistui acest material, cu cât nici la numirile de mai târziu nu s'a lăpădat de aceasta praxă învechită, și astfel n'a putut să se întemplantă în măsura ce era de dorit eliminarea netalentelor protejate. Se pare că actualul ministru de justiție, care, însuși omul lucrării serioase, scie să aprecieze lăpădăturile protecționismului și ale nepotismului, a luat hotărîrea resolută de a se scutura de jugul protecționii ce o exerciază mai ales domni deputați și de a inaugura la numiri o praxă mai bună. Cu aceasta hotărîre neprecaută însă dl ministru de justiție a dat de belea, căci unul dintre cei mai cu influență membri ai partidului guvernamental l'a luat la răspundere în clubul partidului liberal, pentru-că cu privilegiul numirilor ce le proiectează nu ia destul în considerare recomandățiunile domnilor deputați! Aceasta scenă ce s'a petrecut înainte de asta cu vre-o câteva zile este încă în memoria tuturor. La timpul seu noi ne-am mîrginit la simpla înregistrare a faimelor respective, căci nu puteam să credem, că protecționismul ce înveninează stările noastre publice cutează să ese în pu-

zeci fi urmară la moment. Cerul era ca să-mենat cu schinte electrice, care făceau să amuțească cu totul șgomotul ploii.

— Am întărziat, — duse doctorul, — trebuie să traversăm cu balonul nostru umplut de un gas combustibil o zonă de foc.

— Jos la pământ, jos la pământ! — strigă earși Kennedy.

— Pericolul de a fi trăsniți ar rămâne același și noi am pute fi ușor sfirțicați între cracii capicilor.

— Să ne urcăm dar' d-le Samuil!

— Mai iute și mai iute!

În părțile aceste ale Africii se pot numera des la câte o furtună 30 până în 35 fulgere pe minută; cerul e în înțelesul literal al cuvîntului o mare de foc și bubuitul tunetelor nu are sfirțit.

Uraganul se porni în căldarea aceasta de aer cu o forță turbată, arunca nori ca jărăticul, vîntura ca un ventilator vrăjit și ația incendiul.

Doctorul își ținea aparatul în foc complet. Balonul se extindea și se urca. Kennedy stînd în genuchi ținea perdelele gondolei închise. „Victoria“ se învîrtea încît amefia; dinșii erau expuși la fluctuațiuni permanente. Se formară cufundături mari pe învîșul balonului. Vîntul se arunca spre ele încît mătasa buubia sub presiunea lui. O grindină, precedată de un șgomot înfundat, șruia prin aer și bătea în „Victoria“. Aceasta se urca necontentit. Fulgerile desemnau tangente de flacări lungă globul ei; ea stetea în mijlocul mării de foc.

blicitate cu un astfel de cinism. El nu numai trăese, ci — cum dîce Cicero despre Catilina — el se îmbuldește chiar și în senat!

În ședința de azi a casei deputaților a trebuit la toată întemplantarea să câștigăm convingerea, că nu este adevărat, ca-și-cînd deputatul Iuliu Horvath ar fi afirmat, că la numirile judecătorilor, ministrul de justiție se lasă a fi condus de punctele de vedere confesionale. Și — după-cum ne asigură domnul ministru-president — pretinsa acuză a deputatului numit, că dl ministru de justiție ia în special în considerare pe oamenii așa numitei ere a lui Bach, ar fi numai o scornitură dela o foaie opozițională. Este însă adevărat, că ministrului i-s'a făcut imputarea, că nu ia destul în considerare informațiunile ce le primesce dela deputați. Este adevărat și aceea, că guvernul, în loc de a respinge această acuză *ex principio*, se pune pe înfrumșetare și recunoaște doctrina, ca-și-cînd deputații, dacă nici n'au dreptul, dar' chemarea, de a desluși pe ministri privatim asupra cualificațiunii celor-ce au să fie numiți. Această concepțiune, care formează un *novum* în dezvoltarea doctrinei parlamentare, rezultă fără îndoială și din răspunsul de azi al domnului ministru-president la întrebarea respectivă a deputatului Polonyi. Domnul ministru-president este la toată întemplantarea atât de bun a admite, că ministrul nu e legat de recomandarea unui ori a mai multor deputați, — ceea-ce de altmintearea nu s'a afirmat din nici într-o parte, — dar' din toate expunerile sale despre acest obiect rezultă, că nici lui nu i-se pare un lucru straniu, dacă domni deputați tăbăresc cu grămada asupra oficiilor ministeriale, spre a urgia afacerile amielor lor la referentul respectiv ori chiar la ministrul. În fața acestei praxe stricicioase și rușinoase, ce se cunoaște pretutîndenea, ministrul-president ia refugiu la stavilarul scutitor al responsabilității ministeriale, care n'ar admite, ca ministrul să fie legat de părțile organelor oficiale ce sînt chemate a face candidarea. De sigur, un asemenea lucru ar fi neconstituțional și nimeni nu va păși serios cu o asemenea pretențiune, mai ales după-ce numirea de judecători nu este un drept al ministrului de justiție, ci un drept al regelui. Ministrul de justiție fungiază simplu ca organ și slugitor al statului, propunînd Coroanei persoanele capabile pentru posturile de judecători. Cu atât mai nerațională și mai nedelicată este ori-ce presiune ce se exerciază ori se încearcă din partea deputaților. Ori-cărui om particular i-se poate mai curînd ierta, ca să pună la ministru o vorbă bună pentru unul dintre cunoscuții sei, decât unui deputat, care prin votul lui e pus în poziția de a exercia asupra ministrului o presiune morală. Din aceasta parte se transportează putrîșunea în administrația noastră. În clubul partidului liberal au fost oameni indignați, că ministrul de justiție n'a numit pe un om, pe care l-au recomandat unspredece deputați. Dar' mai bine ar fi să se indigneze, că se află unspre-

dece deputați, care dau năvală asupra ministrului pentru una și aceeași numire. Dar' mai mult merită a fi condamnat faptul, că în aceasta țeară chiar și cea mai mititică funcțiune nu se poate căpeta un reflectant, care nu o poate mândri cu o protecțiune de influență. Din partea guvernului s'a dat azi în ședința dietală publică ciudața motto, că ministrii își caută informațiunile acolo, unde se află. Frasa nu sună rău, numai dacă n'ar veni atât de drastic în colisiune cu realitatea. Cine a vădut vre-odată un ministru, care ar fi căutat cu felinarul lui Diogene după cel mai capabil om, când a fost să se ocupe vre-un post de subjude cercual ori vre-o altă funcțiune publică? Pentru funcțiuni în special importante se caută persoanele capabile, obiceiul este însă, că persoanele caută după funcțiune și că în această amară luptă de existență acela rămîne învingătorul, care posedă cele mai bune conexiuni. Acest sistem nu merită a fi înfrumșet. Dacă ministrul de justiție în ciuda tuturor recomandațiunilor în masă are curajul, de a efectui o numire ce domnilor protectori nu le-ar conveni, aceasta este o misiune, ce nu se poate îndestul aprecia. Da, noi mergem așa de departe cu optimismul, încît credem, că chiar maioritatea deputaților ar fi dorit, că de pe banca ministerială să se fi spus franc publicului, că locuința unui deputat nu este un birou pentru toți cei-ce caută posturi. Dacă sistemul corțezirii nici nu se poate nimici cu totul, să se nisească oamenii a ajunge cel puțin acolo, ca domnii respectivi, care vînează după mandate de deputați, să-și plătească corțezii cu propriile lor parale și nu cu câștigarea de funcțiuni publice.

Apendice la cronica reuniunii din Arad.

În N-rul din urmă al „Bis. și Școalei“ cetim următoarea convocare: Adunarea generală constituantă a „Reuniunii femeilor române“ din Arad și provincie se convoacă pe 9/21 Februarie 1888 la 10 ore înainte de ameași în sala mare a seminarului diecesan. Arad, 11 Februarie 1888. Comitetul interimar: Hermina P. Desseanu, presidentă; Ioan Beleş, secretar.

Har Domnului! vor dîce oamenii de bine. Ei, dar' vorba ceea: lupul își schimbă pîrl dar' n'aravul nu.

De un an și jumătate ține în pulpă „cinstita pleiadă“ statutele reuniunii și nu și-a aflat altă și dintre sutele de ele decât ziua de 21 Februarie, patru zile înainte de balul tinerimii ce se va arangia în 25 Februarie.

Și pentru-ce a trebuit să se convoace adunarea generală chiar patru zile înainte de bal?

Pentru-ca publicul din provincie, despre care se scie că se preparează ostentativ la bal, să nu poată veni la adunarea generală, că fi va fi prea greu a sta din 21 până în 25 Februarie în Arad, și și mai greu de a face în patru zile de două ori calea până la Arad acum cînd se sparg drumurile.

Dilema e: dacă vine publicul la adunarea generală nu poate rămîne și la bal și e buc tot balul, ear' dacă preferese balul adunării generale atunci vor fi ei de ei și vor constitui reuniunea după tipicul Desseanu în contra statutelor cu supplement, comisar consistorial, membru natural gr. or. din tagma preotească și alte sîcături vrednice de ei.

Și vor duce „Reuniunea“ unde au dus „Asociațiunea aradană“, la perire.

În șagă ar fi să fie aceasta o păcălă; într-o cauză sfîntă națională este însă sacrilegiu și insolență.

Omul cinstit umbă pe față în ziua mare și nu pîndesece drumul altora, și în deosebi nu pîngăresce un scop cultural pentru orgoliul seu propriu.

Noi cu toții, în sensul statutelor, recunoașcem că institutul ce-l va ridica cu timpul „Reuniunea“ să fie confesional gr. or. și să stea sub autoritatea bisericii orientale române.

Însă capul acestei biserici care e tot-odată și patronul reuniunii ar ave obligamentul moral de a sprigini acest scop și a primi darul ce doresc să-i facă bisericii toate femeile române din Arad și provincie.

Hotărît rău lucrează atunci, când produce vrazbă și țintese a răpi independența și libera acțiune a reuniunii pe cale cu totul tot nelegală, decretînd-o de „o corporațiune culturală confesională gr. or. română publică“ — analogă unei corporațiuni parohiale definită în §. 1 al stat. org. cu toate drepturile și datorințele aceleia în sensul și între marginile statutului organic.

E ridicolă și idea și numirea aceasta, și am ride de ea dacă în fondul ei nu ar ataca chiar existența reuniunii.

(Va urma.)

Sînt sau naivi sau rîuvoitori aceia care cred că reuniunea se poate constitui legalmente cu acest „suplement“ odios.

Haita pentru adunarea voturilor pe lîngă „suplement“ s'a pornit din curtea episcopoească în felul seu nesfios; prin agenți provocatori se mobilizează întreaga ceată ce stă sub sfera omnipotenții (!) episcopesci, ca să sancționeze cea mai mîrșavă faptă ce s'a ivit pe orizontul societății culte.

Astfel se preparează o ediție feminină a brutalității din 1884 dela „crucea albă“, dar' viu este încă spiritul femeii române, și acela e capace de a înfrunta usurpătorii numelui ei, precum o așteptăm să se întemplantă în 21 Februarie, fie chiar cu jertfe materiale, căci acele sînt reparabile, dar' tradarea sau abandonarea acestei cauze sfinte ar fi un păcat național ireparabil și o pată pe demnitatea femeii române. *Cronicarul.*

CRONICĂ.

Dela Curte. Arhiduceii, care au fost la balul curții din Budapesta au părăsit ieri capitala maghiară.

Numiri. Maiestatea Sa a numit de juri: la tribunalul reg. din Elisabetopol pe subjudele de acolo Frideric Sander, la tribunalul regesc din Oradea-mare pe sub-procurorul de acolo Iuliu Bige și la tribunalul regesc din Bichis-Giula pe subjudele de acolo Géza Bocz. — Procurorul suprem din Murș-Oșorhei a numit de servitor la procuratura reg. din Alba-Iulia pe respicientul de finance din Ludoš Petru Egyedfy.

Transferare. S'a transferat la propria sa cerere judele reg. dela tribunalul din Cezdi-Oșorhei, Iosif Szotyori, la judecătoria cerc. din Aiton în calitate de jude cercual.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarea schimbare de nume: Mauriciu Lichter în „Lukács.“

Dislocățiunile de regimente. Circulară faima că regimentul 62 din Alba-Iulia va fi trimis să staționeze în Brașov. Regimentul 2 din Brașov va fi trimis la Viena.

Promoțiune. Sămbătă în 11 Febr. n. s'a promovat dl Emanuil Doctor la gradul de doctor în medicină la universitatea din Viena.

Instrucțiunea în comitatul Brașov. În consiliul comitatens al comitatului Brașov inspectorul școlar, făcînd o dare de samă asupra mesurului instrucțiunii din acel comitat a înaintat o statistică ministerului de culte despre numărul școalelor și al elevilor. Din aceasta statistică rezultă, că în comitat sînt 76 de școle, dintre care 55 confesionale, 14 de stat, 5 comunale, 1 privată, și 1 a reuniunii de maghiarisare. Numărul elevilor deobligați a cerceta școala se urcă la 16,262, dintre care 14,501 frecuențează regulat prelegerile. După naționalitate 5421 sînt Români, 4707 Sași și 4373 Maghiari.

Reducerea parohiilor gr.-catolice. Am amintit în unul din numerii din urmă, că comisiunea însărcinată de ministerul cultelor pentru stabilirea dotațiunilor intenționează a reduce numărul parohiilor greco-catolice. În darea de samă a comisunii se și face aceasta propunere. Și anume din motive economice se cere reducerea parohiilor arhidiecece Alba-Iuliei și a diececei Gherlei, la 724. Aceste două diecese au astăzi 1024 de parohii. Numărul parohiilor din diececele Oradea-mare, Lugoj, Muncastru și Eperjes s'ar reduce dela 887 la 500. În ce hal au ajuns finacele țerii noastre.

Maghiarii în Pennsylvania. Ori unde te vei întîlni cu Maghiarii, fie chiar și în He-cuba, ei tot maghiari vor rămîne. În America, despărțimîntul Pennsylvania de exemplu, Maghiarii — după-cum ne spune oficiosul „Nemzet“ — au arangiat într'un hotel de lîngă băile din Haxleten un bal. Csárdásul n'a fost încă în toiul seu cînd s'au apucat de pîrute. Înjurăturile, vociferările și spargerile au fost petrecerile lor de predilecție. În urmă unii au mers atât de departe încît au aprins usina de gaz de lîngă hotel. Hotelul a luat foc. Mai mulți au fost greu răniți, 2 Unguroaice au murit. Străinii care au fost de față s'au mirat de aceste sîlbătîcii și au dîș, că bătaii de aceste nici la Indieni nu se pot vedea.

O broșură germană despre România. De curînd a apărut în Minden (Guestfalia) în editura lui Bruhns: „Die Bedeutung Rumäniens in dem bevorstehendem österreichisch-deutschn-russischen Kriege“. Autorul susține, că puterea armată a României va căde greu în cumpîna într'un răboiu viitor austro-rus. Românii i-se recomandă a se alătura alianței europene centrale.

O filantropie. Dl M. Stroescu, cu-nosecutul filantrop român din Odessa, a trimis 400 de ruble societății „Curtea de Argeș“ din București. Dl Stroescu, precum bine se scie, a dăruit și societății pentru ajutorarea meserieșilor români din Transilvania mai multe mii de fl.

Țarul în rugăciunile bisericii bulgare. Ministerul bulgar a instituit o comisiune pentru tipărirea nouelor cărți bisericesci. Se dîce, că pe viitor rugăciunea pentru Țar va fi înlăturată.

Din interes științific. În Londra a murit zilele aceste un neguțator foarte avut și doctorul a spus vîdeuși, că ar fi în interesul științei, dacă ea ar lăsa ca să se secționeze cadavrul soțului ei, de oare-ce el a suferit acurat de aceea boală în gît, de care suferă și principele de coroană al Germaniei. Văduva însă n'a voit să scie nimic despre aceasta; doctorul s'a pus deci în înțelegere cu păzitorul cripei și într-o noapte a mers cu asistentul seu și a tăiat grumazul cadavrului, ca să-l secționeze. Familia indignată a negustorului a intentat proces; mai multe persoane, care au fost suspionate de a fi stat cu doctorul în înțelegere, au fost prinse.

Chibriturile.

N'a fost totdeauna lesne să aibă cineva focul la îndemînă. Înlesnirea ce o avem astăzi pentru a obține lumină sau a aprinde focul nu ne face să bănuim greutățile ce au împinținat oamenii înaintea invențiunii chibriturilor, la începutul chiar al acestui secol. Credem dar' interesant a face istoricul mijloacelor întrebunțate pentru a obține focul.

Cum spun scriitorii din anticitate, Prometeu a sciut cel dintăiu să producă focul cu petri tari. Romanii frecau una de alta bucăți de lemn de ederă și de dafin și se serviau de lemnul incandescent ca să aprindă foi uscate. Mișcarea repede a unei bucăți de lemn într-o gaură făcută într-o altă bucată este încă întrebunțată și astăzi de mai toate popoarele necivilizate. La Romani, în timpul lui Titus, era obiceiul de a vîri vîrfurile unui baston de pucioasă în lemn putred și, frecîndu-l pe o plată de peatră, se producea foc. În al patruspredecelea secol se producea focul prin scăpăreț cu ajutorul oțelului, cremenii și cu iască.

În 1823, Döbereiner din Iena a descoperit, că platina fin divisată aprinde o amestecătură de hidrogen și de aer atmosferic și, basându-se pe acest fapt, el a format un aparat elegant, care sub numele de chibrit cu hidrogen a fost primit foarte bine și care este chiar astăzi întrebunțat. Acest aparat se compune dintr'un vas de sticlă, de capacul căruia este fixat în lăuntru vasului un clopot tot de sticlă; în acest clopot este atîrnat cu un fir un cilindru de zinc. În vas este turnată apă amestecată cu acid sulfuric, care în contact cu zincul produce hidrogen. Partea de sus a clopotului comunică cu un tub metalic, care are un robinet. Înaintea deschidurii acestui tub se găsește o cutiță cu praf de platină. Cînd se deschide robinetul hidrogenul scapă, se amestecă cu aer și merge de se condensează în praf de platină, care se încălzește și devine incandescentă. Hidrogenul se aprinde atunci și dă foc fitilului dela o lampă, care este acolo. Dacă se închide robinetul hidrogenul produs de zinc în contact cu apă acidulată se îngrămădesce sub clopot, gonesece lichidul, și cînd lichidul nu mai atinge cilindrul de zinc reacțiunea încetează.

Trebuie să pomenim și chibritul cu aer sau pneumatic, inventat de colonelul Grobert în 1806. Acest aparat se compune dintr'un tub de sticlă, astupat la un căpătăiu, în care intră cu frecarea un piston; împingînd repede pistonul în jos se comprimă aerul, și această compresiune bruscă produce căldură suficientă ca să aprindă o bucată de iască ce se găsește în fundul tubului. Dar' acest chibrit n'a servit decît în laboratoarele de fizică.

Invențiunea chibriturilor chemice, care se fabricau la Viena încă în anul 1812 (100 de asemenea chibrituri costau pe atunci un floren) constituiesc o epocă importantă în istoria chibriturilor.

Ele se compuneau din bețe de lemn, ale căror una din extremități era sulfurată și acoperită de o amestecătură de chlorat de potassiun și de zahar de trestie, care, detunînd cînd era muiată în acid sulfuric concentrat, aducea aprinderea sulfului dedesubt, aprinderea care se comunica lemnului. Se întrebunțau mici vase de sticlă, care conțineau amiant imbat cu acid sulfuric. Autorul descoperirii acestor chibrituri este Francesul Chancel.

Preparațiunile răspîndite în Anglia în 1830, sub numele de Prometheane, erau basate pe același principiu. Într'un sul de hîrtie subțire (analog cu o țigară) se pune o amestecătură de chlorat de potassiun și de zahar; sulul mai conlinea în lăuntru lui un mic tub de sticlă închis la amîndouă căpătăiele și umplut cu acid sulfuric.

Cînd se fărîma tubul de sticlă cu o peatră acidul sulfuric venia în contact cu materia inflamabilă și o aprindea. Prometheanele, care din cauza pre-

țului lor ridicat n'au avut nici odată o întrebunțare generală, au condus la chibriturile cu fricțiune.

Pe la 1832 apărură cele dintâi chibrituri cu fricțiune sub numele de chibriturile cu fricțiune sau congrevele. Ele aveau pe un strat de sulf un acoperiș de o parte chlorat de potassium și de două părți de sulfură de antimoniu, făcut în pastă cu ajutorul cleiului sau al gumii arabice. Pentru a le aprinde erau vîrșite între două hârtii cu nésip, care erau strînse între degete.

În 1833 un industrial rēmas necunoscut a înlocuit sulfura de antimoniu cu fosforul și a pus în comerț ceea ce se numește chibrituri fosforice. Se pare, că prima idee a întrebunțării fosforului a avut-o un student francez cu numele Sauria, care trăese încă fabricațiunea acestor chibrituri a devenit considerabilă în Austria și în marele ducat Hessa; se datorește o mulțime de îmbunătățiri ale acestei industrii doctorului Moldenhauer.

Pastele inflamabile ce se întrebunțau se compuneau în partea lor esențială din chlorat de potassium și din fosfor. Ele erau de o mare inflamabilitate, dar prezentau adesea inconvenientul de a da loc la un fel de exploziune, care avea de efect de a proiecta departe pasta în combustione; afară de această, preparațiunea și transportul lor nu erau fără pericol, din care cauză fabricațiunea și întrebunțarea lor au fost întinse într-un mare număr de localități din Germania.

Preshel din Viena a înlocuit în 1837 chloratul de potassium cu bioxidul de plumb, care este un excelent oxidant pentru fosfor. Mai târziu Preshel a înlocuit bioxidul prin azotatul de plumb, care e mai ieftin.

Cu timpul chibriturile au mai fost îmbunătățite. Astfel s'a suprimat sulful și s'a înmuiat extremitățile bucățelelor de lemn în ciară, în acid stearic sau în parafină.

Afară de aceasta gămăliile chibriturilor s'au acoperit cu un lac, care le preservă de umezeală și le dă o înfățișare mai frumoasă.

Totuși chibriturile fosforice au mai multe inconveniente, din cauză, că fosforul este otrăvitor. Mai întâiu fosforul lucrează ca otrăvă prin volatilitatea sa și în cele dintâi timpuri ale introducerii sale în industria chibriturilor el a produs mari rele între lucrători; astăzi acest inconvenient este foarte mult micșorat prin buna ventilațiune a atelierelor. În Anglia lucrătorii sînt obligați să poarte atîrnat de gît un flacon destupat plin cu esență de terebentină, ai cărei vapori combat efectul celor de fosfor.

De altă parte fosforul otrăvește când e înghițit. Numărul otrăvirilor prin fosfor se scie, că este mare.

În acest timp s'a descoperit fosforul roșu, care nu este nici otrăvitor, nici nu se aprinde lesne ca celalalt. Se fac chibrituri cu acest fosfor, sau punend în căpățina chibritului o materie oxigenată, ear' pe frecătoare fosforul roșu, sau punend în căpățina chibritului o pastă, care conține fosforul roșu; cele dintâi nu se pot aprinde negreșit decăt când sînt frecate pe frecătoare lor proprie, pe când celalalte pot fi frecate pe orice corp aspru.

Se mai fac astăzi chibrituri, care nu conțin nici unul din cele două feluri de fosfor. Nu putem în această convorbire să intrăm în amănunte.

Această industrie a chibriturilor are mare întindere. Se poate extima la 50.000 numărul lucrătorilor ocupați în Europa la fabricațiunea chibriturilor chimice de diferite feluri și la 250 de milioane cel puțin valoarea produselor.

„Rom. Lib.“

VARIETĂȚI.

(După treideci și patru de ani.) Dîiarul „Le Phare de la Loire“, descrie o istorie din cele mai mișcătoare:

În 1854 o domnișoară de familie nobilă, în etate de 19 ani, care locuia cu părinții sei, a cărora era fiică unică, într-un oraș din mează-și al Franței, iubia pe un tânăr de foarte bună familie și cu care voia să se mărite.

Pentru nise motive necunoscute părinții tinerii fete nu voia să-și dea voe a face această unire.

Crezënd a le învinge refusul ea se detașă pentru a provoca un scandal, rămănd însărcinată, și astfel se-1 lee de bărbat. Părinții însă, auzind de gresală se hotărîră, pentru a o ascunde, a o duce departe sub pretext de o călătorie în Bretania, ei însă o duse la Hotel Dieu din Nantes.

Părinții ei detersă ordin pentru ca să fie închisă într-un cabinet și să nu comunice cu nimeni. Pentru mai mare mister îi detersă un nume fals, sub care fu înregistrat copilul, un

băiat pe care cum îl născh îi fu luat fără ca măcar să-1 fi dat timpul ca să-1 sărute.

Afară de aceasta mama fusese calificată ca servitoare și locul ei de nascere indicat într-o comună mică din Vendée.

Mai târziu părinții tinerii fete o făcără să creadă că copilul murise. Cu toate acestea, bănuind c'o înșela, ea începă să caute, însă zadarnic, mai ales că dinna nu scia ce nume se dăduse copilului. Acesta devenit și el mare, voi asemenea să-și găsească pe mamă-sa dar' întâlni și el aceleași pedeci.

Cu toate acestea mama acum căva timp, printr'o întemplantare, adă numele ce se dăduse fiului seu.

Nu mai decăt, în stăpănirea acestui seeret, ea scris primarului din Nantes pentru a-1 ruga ca să ordone cercetări. Unde se putea însă găsi copilul născut acum treideci și patru de ani?

Di Lecointe, secretar al comisariatului central, se însărcină de a delege problema.

Prin mijlocul unei sisteme de căutare a lui personală nu-1 trebui decăt deca minute pentru a afla unde se află copilul devenit om mare de treideci și patru de ani, a cărui purtare a fost în todeauna exemplară și care ocupă acum o pozițiune foarte onorabilă. Apoi pe lîngă aceasta e și înșurat și are doi băieți frumusei.

Prevenit de di Lecointe, acest tînăr a rēmas încremînt cu totul de această noutate, la care nu se aștepta.

Primarul a scris îndată mamei, care acum stă la Paris pentru a-1 comunica descoperirea sa, și se dîce că peste câteva zile ful și mama, după o despărțire de 34 ani, vor fi în cele din urmă reușiți. Credem că o nefolositor a mai spune bucuria și fericirea ce vor simți aceste ființe la întălnirea lor.

Rectificarea. In Nr. 27 al „Tribunei“ pagina 1, coloana 2 e de a se ceti în loc de „luxul cel mai bun“, „luxul cel mai scump“. In aceeași coloană șirul 14 de din jos, în loc de „scie“, „scie“. In coloana 3, pasagiul ultim, șirul cinci de din jos în sus în loc de „maioritate“, „majoritate“.

Din public.*

Mulțumită publică.

Corpul didactic dela școala civilă de fete a Asociațiunii își exprimă pe această cale mulțumita față de acei domni, care au binevoit a contribui la înmulțirea bibliotecii sale, prin dăruirea opurilor:

Hellas, Geographie, Mytologie, Geschichte und Culturgeschichte von Alt-Griechenland von E. Döring, don. de un anonim. Um Afrika, von Leopold von Iedina, don. de di Ioan Cristea.

Sibiu, în 16 Februarie 1888.

Dr. Petru Span, bibliotecar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această redacția nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 16 Februarie n. În casa de sus Schmerling a fînut un discurs grandios în numele partidului constituțional pentru alianța germano-austriacă și a dîs: Trebuie să mulțumim purtătorului coroanei, care a încheiat alianța, prin care s'au întărit speranțele de pace. Dacă cu toate acestea vom ajunge la un rēșboiu, armata austriacă va scî să căștige noi lauri spre mărirea strălucirii coroanei.

Budapesta, 16 Februarie n. Legea de budget pro 1888 arată stabilirea deficitului definitiv cu 12,443.116 fl.

Ministrul-president Tisza a primit deputațiunea producătorilor de spirt ardelenesci, care au prezentat un memorandum în contra noii legi de spirt.

San-Remo, 17 Februarie n. Principele moștenitor german aruncă mereu o flegmă în coloarea sîngelui. Autorități spun, că orice speranță la o însănoțoare e fără prospecte.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Londra, 17 Februarie n. În casa de jos Fergusson a repetat, că schimbul de scrisori asupra situației europene acum nu se poate comunica.

San-Remo, 17 Februarie n. Principele moștenitor s'a aflat aseră mai bine. Ați dimineată s'a sculat și a mîncat cu poftă bună. Mackenzie și-a amănat din nou plecarea.

Paris, 17 Februarie n. În procesul de decorațiuni, Wilson a spus, că el s'a ocupat bucuros cu persoane recomandate, dar' n'a rivnit nici odată nimic de vre-o remunerațiune în bani.

Paris, 17 Februarie n. Camera, în ciuda excepțiunilor lui Tirard a hotărît luarea în considerare a amendamentului lui Soubeyran, ca interesele datorii flotante să se scadă cu trei milioane. În urma acesteia se vorbesce, de o crisă de cabinet.

Petersburg, 17 Februarie n. Ministrul de finance a prezentat consiliului imperial proiectul privitor la introducerea valutei de metal facultative drept măsură pregătitoare pentru consolidarea comunicațiunii de bani rusesci.

Bibliografie.

Expunere de motive privitoare la convențiunea de delimitare dintre regatul României și imperiul Austro-Ungariei. Publicațiunea ministerului afacerilor străine al României, cu charta liniei de frontieră și cu deservanți fidel al movilelor aședate pe munții de graniță.

Aneze la expunerea de motive a convențiunii de delimitare cu Austro-Ungaria. Publicațiunea ministerului afacerilor străine al României cu o chartă. Bucuresci 1887.

Premiul societății macedo-român „Lumina“. Această societate, sub prezidenția lui Grigoriu Haralambie Granda, a scris concurs pentru premiarea celor mai bune scrieri în dialectul macedo-român. Manuscrisele aveau să se trimită ori în Bucuresci presidentului societății Gr. Granda, ori în Macedonia lui Apostol Mărgărit. Cea din urmă și a terminului pentru predarea manuscriselor la concurs a trecut, dar' în Bucuresci la president n'a sosit decăt un singur manuscris și anume traducerea cărții „De viris illustribus urbis Romae“ în dialectul macedo-român, de Stefan Mihailean, profesor. Nu se scie însă dacă s'au predat ori nu manuscrise lui Apostol Mărgărit.

„Recreații Scientifice“. Apare odată pe lună în Iași. Anul V, Nrul 12. Sumar: Algebra: sofisme matematice, de Dr. Paul Tanco. — Mecanica: un curs de probleme. Ecuilibrul firelor solicitate de puteri paralele, de M. Tzony. — Probleme rezolvite. — Probleme propuse. — Tabla de materii a anului al cincilea. —

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 1 Martie st. n. a. c. imobilele vėduvei după Iosif Kondert din Reghinul-săsesec de cătră judecătoria reg. de acolo.

— 2 Martie st. n. a. c. imobilele lui Alexandru Volits din Verșeț de cătră judecătoria reg. de acolo.

— 13 Martie st. n. a. c. imobilele Catalinei Biebert din Verșeț de cătră judecătoria reg. de acolo.

— 6 Martie st. n. a. c. imobilele lui Coloman Elek din S. Sănpetru de cătră tribunalul reg. din Mișcolț.

— 31 Martie st. n. a. c. imobilele vėduvei după Francisc Băgya din Coroișd de cătră judecătoria reg. din Hațeg.

— 15 Maiu st. n. a. c. imobilele lui Vincenție Vacareacu din B. Comloș de cătră tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 9 Maiu st. n. a. c. imobilele lui George Caboc din Seian de cătră tribunalul regesc din Chichinda-mare.

— 6 Aprilie st. n. a. c. imobilele vėduvei după Iacob Salamon de cătră judecătoria reg. din Șomeuta-mare.

— 29 Martie st. n. a. c. imobilele vėduvei după Daniil Horvath din Banfi-Huniad de cătră judecătoria reg. de acolo:

Posturi vacante:

— Un post de medic cercual pentru cercul Rodnei-vechi cu locuința în Rodna-veche și unul pentru cercul Beșeu cu locuința în Bistrița cu salariu anual de 300 fl. și 150 fl. pausal de călătorie. — A se adresa până în 1 Martie st. n. a. c. la fșoișpanul comitatului Br. Desideriu Banffy în Bistrița;

— Un post de executor la judecătoria reg. din Reghinul-săsesec. — A se adresa până în 3 Martie st. n. a. c. la președintele tribunalului reg. Szentmariaș în Murăș-Oșorheiu;

— Un post de subjude la judecătoria reg. din Crișul-mare cu salariu anual de 1000 fl. și 200 fl. bani de curatir. — A se adresa până în 2 Martie st. n. a. c. la președintele tribunalului Francisc Gáll în Kecskemet.

LOTERIE.

Tragerea din 15 Februarie st. n.

Praga: 88 17 72 32 36
Lemberg: 54 32 3 48 18

Buletin meteorologic.

Sibiu, 17 Februarie, 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică, Diferența din presiune, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului.

Din țeară, 15 Februarie, 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura Celsius, Direcția, Vântul.

Sosiți în Sibiu.

La 16 Februarie n.

Hotel Neuhöfner. F. Kauntz, comerciant din Cluj; L. Deutsch, comerciant din Viena; C. Polacssek, F. Ohme, B. Conrätz, F. Böheim; Walfisch, comercianți din Viena.

Hotel „Împăratul Romanilor“. H. Fischof, comerciant din Brînn; Carol Zimmermann, comerciant; A. Kiss, inginer din Făgăraș; Martin Schedelmayer, proprietar; Pianowsky, arendator de bonuri din Alămor; I. Schviak, hotelier din Sighișoara.

Economic.

Lipsă de nutreț. În urma iernii lungi și de tot friguroase economii au ajuns la sfîrșit cu nutrețul vitelor și, dacă earna va fi încă lung, e de temut, că se face o scumpete de fēn ne mai pomenită. În cea mai mare parte a țerii au ajuns economii de pe acum a nu mai ave nutreț, astfel prin comitatele: Bihor, Szabolcs, Alba-de-jos, Cik, Făgăraș și Solnoc-Dobăca, unde a crescut prețul fēnului la sume de abia suportabile pentru țerani.

Comunicațiunea postală cu Ostrumelia. Conform ordinațiunii ministerului ung. reg. de comunicațiune s'a sistemizat definitiv comunicațiunea dintre Ungaria și Ostrumelia. Toți directorii și expeditorii postali au primit instrucțiuni și liste asupra celor 33 de stațiuni postale ale Ostrumeliei, dela care se pot primi și la care se pot expeda scrisori.

Noua lege pentru spiruitoase a produs o mișcare neplăcută între Poloni și după cum cetim în „Neue Freie Presse“ cel mai rezolut contrar al acestei legi e contele Arthur Potocky, care petrece de present în Viena; e se luptă energic pentru interesele economice naționale ale Polonilor. Mai multe reprezentanțe municipale din Galiția au adresat țilele aceste numeroase petițiuni clubului polon, ca acesta să țină strins la rezoluțiunea dieței țerii cu privire la noul proiect de lege pentru spiruitoase.

O fabrică românească arsă. Fabrica de chibrituri din orașul Peatra, județul Neamțu, a fost prefăcută în cenușă printr'un incendiu. Fabrica, proprietatea lui Meilich Segales, era asigurată la societatea „Națională“.

Țeranii lipsiți de hrană din România.

Comisiunea centrală pentru cumpărarea porumbului necesar locuitorilor săteni lipsiți de hrană din unele județe, a fixat ținerea de licitațiuni în zilele următoare: La 12 Februarie a. c. în județul Covurluiului; La 15 Februarie a. c. în județul Suceava; La 18 Februarie a. c. în județul Iași; La 22 Februarie a. c. în județul Vaslui. În zilele aceste a fost împărțit sătenilor din plasa Siretului o cantitate considerabilă de porumb, care a fost cumpărat de stat și deus de mai multă vreme în hambarele comunei Roman.

Fabrica de hărtie dela Letea. În adunarea ultimă a acționarilor fabricei de hărtie dela Letea s'a nimit o comisiune compusă din cinci membri, care se între în tratare cu mai multe case din străinătate pentru închirierea fabricei.

Cultura tutunului în România devine din an în an mai importantă. În anul 1879 nu s'au cultivat decăt 2250 hectare, care au dat 762,440 chlg. tutun, ear' în anul 1885, 5610 hectare, care au dat 3,416.140 chlg. și au fost primite de regia monopolului tutunurilor pentru prețul mijlociu de 55%, cent. pe chlg.; ea dăduse în termin mijlociu un avans de 114 lei pentru hectar; de când statul administrează în propria sa regie monopolul s'a putut constata o urcare rapidă la veniturile ei brute; acestea au atins în anul 1886—87 suma de 27 milioane și jumătate lei, revenind asupra calităților mai ieftine ale tutunului trei pătrimi din venituri. Pentru calitatea cea mai inferioară, care se vinde cu 4 lei chlg., s'a încasat suma de 8 milioane și jumătate lei, va să dîcă și aici tot țeranul este acela, care contribuie mai mult cătră stat. Țigări de foi nu s'au vëndut decăt pentru 700,000 lei.

Insolvențe. Reunirea creditorilor din

Viena anunță următoarele insolvențe: Feiweil Rosenstock, comerciant din Sniatyn; Leopold Kopf în Pottenstein; Edmund Kiss, neguțator de vinuri în Segedin; Gerson Weiser, în Insbuk; Iosif Hirsch în Boskowitz; Daniel Seiche în Tilisch; Iuliu Klaffen recte Iuda, comerciant neimprotocolat în Lemberg; Iosif Nagy, comerciant în Budapesta.

Prețul mărfurilor.

Piața din Făgăraș, 10 Februarie. Grâu frumos hectolitru fl. 5.50 până fl. 6.20; grâu mestecat fl. 4.20 până fl. 4.80; sēcara fl. 3.60 până fl. 3.75; cucuruzul fl. 4.50 până fl. 4.80; ovėsul fl. 1.70 până fl. 2.; sēmēnta de cănăpă fl. 5.— până fl. 6.—; sēmēnta de in fl. 8.— până fl. 9.—; fasolea fl. 5.— până fl. 5.50; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; hîntea fl. 8.— până fl. 10.—; crumpete fl. 1.20 până fl. 1.50; mălăiul fl. 9.— până fl. 10.—; sēu brut 100 chile fl. 20.— până fl. 22.—; unsoarea de porc — 60 silăna fl. 60—90; cănăpa fl. 30.— până 30.—. Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 36 cr.; carne de vîșel 28 cr.; carne de mel 20 cr.; ouș 5 cu 20 cr., chim fl. —; până fl. —; lumini turnate de sēu — cr. până 40 cr.

Tergul de rîmători în Steinbruch.

În 15 Februarie n. s'a notat: unguresci bătrâni gri 51.— cr. până 52.— cr. unguresci gri, tineri 53.— cr. până 54.— cr., de mijloc 51.1/2 cr. până 52.1/2 cr., ușori 50.— cr. până 51.— cr., marfă țărănească, grea 50.— cr. până 52.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușoară 50.— cr. până 51.— cr., româneseci de Bakony, gri — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbeseci gri 49.— cr. până 50.1/2 cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 49.— cr. până 50.— cr., îngrăsați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpēniți la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 15 Febr. 1888.

Table with 4 columns: Sēminte, Qualitatea per Hect., Pretul per 100 chilogr., and sub-columns for dela and până.

Table with 4 columns: Sēminte, Soial, Qualitatea per Hect., and Pretul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Grâu, Cucuruz, Ovės, and Pretul per 100 chilogr.

Table with 2 columns: Produse diverse and Soiu, and sub-columns for Cursul dela and până.

Table with 2 columns: Sem. de trif. and Soiu, and sub-columns for Cursul dela and până.

Cursul pieții din Sibiu.

Table with 2 columns: Hărtie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci, and Cump. vënd.

Bursa de Budapesta

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, Renta de aur ung. 5%, and various other financial entries.

Bursa de Viena

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, Renta de aur ung. 5%, and various other financial entries.

Bursa de Bucuresci.

Table with 2 columns: 13 Februarie — 4 oare p. m., Casa, Renta rom. per 1875 5%, and various other financial entries.

Redactor responsabil: Adrian Căsoțanu.

Nr. 388/1888.

[544] 2-2

Concurs.

Postul de notar cercual al comunelor impreunate Săcel, Aciliu și Magu, cu reședința în Săcel, devenind vacant, pentru ocuparea aceluia se excrie concurs.

Cei-ce doresc a câștiga acest post, care este împreunat cu salariu anual de 500 fl. și cu toate taxele statorice în tarif pentru lucrări private, sânt provocați a înainta cererile lor instruate conform legii la subscrisul până în 20 Martie a. c. st. n.

Seliște, în 7 Februarie 1888.

Pretorul suprem: Liviu de Lemény.

Vechile, vestitele și veritabilele Picături destomachale St. Iacob

Spre vindecarea sigură a boalelor, de stomach și de nervi, și a acelorora, care până acum au resistat tuturor medicamentelor, în special, a catarului de stomach cronic, a convulsiunilor, a simțimintelor de spaimă, baterii de inimă, durerii de cap etc. — Detailuri în prospectul ce se află alăturat la fiecare sticlă. — Se află în farmacia a 60 cr. sticla mică și 1 fl. 20 c. sticla mare.

Depozitul principal: În apot. lui I. de Török, în Budapesta. Depozituri: apoteca „La crucea de Genț”, în Sibiu și apoteca Dr. Rothschnock, în Dobrița.

[508] 7-13

„ARDELEANA”,

instituit de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Table titled 'Contul Bilanțului' showing Active and Passive accounts with columns for fl. and cr. values.

Orăștie, la 31 Decembrie 1887.

Ioșif de Orbonaș m. p., membru al direcțiunii. Samuil Pop m. p., membru al direcțiunii. Dr. Ioan Mihu m. p., director executiv. Aurel Popovici-Baroianu m. p., comptabil.

Subsemnatul comitet am examinat bilanțul prezent și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă, l-am găsit în consonanță cu celeași și exact.

Orăștie, la 5 Februarie 1888.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Stefan Erdélyi m. p. Nicolau Popoviciu m. p. Laurian Berceanu m. p.

*) Tipărit de nou, din cauză că publicarea din Nr. 24 al „Tribunei” n'a fost exactă.

[547] 1

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

în Sibiu, fundată în anul 1868

[529] 7

asigurează pre lungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc. b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Table showing insurance amounts and sums insured for various years from 1869 to 1886.

Suma fl. 617,757.15

Suma fl. 467,666.39

1,085.423 fl. 53 cr.

Conform bilanțului pentru 1886 fondurile de rezervă și garanție se urcă la 605.053 fl. 64 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cismădiei Nr. 6, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

execută tot felul de lucrări tipografice și în deosebi tipăresc cărți de tot felul, anunțuri de căsătorie, anunțuri funebre, placate, bilete de vizită, conturi și blanchete de tot soiul.

PREȚURILE MODERATE.

De asemenea Institutul primește în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sânt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte de asemenea.

Farmacia la „mărul de aur al imperului”.

Pilule curățitoare de sânge mai înainte numite Pilule universale, merită cu tot dreptul numirea din urmă, fiindcă în adevăr nu există boală, la care aceste pilule se nu-și fi dovenit deja de o mie de ori efectul lor binefăcător. În casurile cele mai desperate, în care celelalte medicamente s'au întrebuintat fără nici un efect, după folosirea acestor pilule s'a dobândit în nenumărate casuri și în timp scurt, însănătoșare deplină. 1 cutie cu 15 pilule 21 cr.; un pachet de 6 cutii 1 fl. 5 cr.; comande cu ramburse nefrancate 1 fl. 10 cr.

Pre lungă trimiterea înainte a prețului costă împreună cu expedarea scutită de porto: 1 pachet de pilule 1 fl. 25 cr.; 2 pachete 2 fl. 30 cr.; 3 pachete 3 fl. 35 cr.; 4 pachete 4 fl. 40 cr.; 5 pachete 5 fl. 20 cr.; 10 pachete 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un pachet nu se poate trimite.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fiecare, după-ce va folosi acest medicament, îl va recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoștință.

Leongang, 15 Maiu 1883.

Preaonorate Domnule! Pilulele d-voastre produc adevărată minune; ele nu sânt ca alte multe mijloace lăudate, ci ele ajută într-a adevăr aproape pentru toate.

Din pilulele procurate la Pasci cele mai multe le-am împărțit amicilor și cunoșcutilor și au folosit tuturor, chiar și persoane de o etate înaltă și cu diferite boale și dureri au dobândit prin ele, dacă nu sănătatea completă, dar totuși o îmbunătățire însemnată. Te rog dar să-mi trimiți earăși cinci pachete. Dela mine și din partea tuturor câți am avut norocirea a ne redobândi prin pilulele d-voastre sănătatea, — cea mai intimă mulțumită

Martin Deutinger.

Bega-St-György, 16 Februarie 1882.

Onorate Domnule! Nu Vă pot îndestul exprima mulțumită pentru pilulele d-voastre, deoarece-ce pre lungă ajutorul lui Djeu, muierea mea, care a suferit ani îndelungați de miserie, s'a vindecat prin pilulele curățitoare de sânge ale d-voastre de această boală, și deși de ocazdată mai trebuie să folosească, totuși sănătatea ei e atât de recreată, încât poate să-și caute earăși cu vioiciune tinerească de toate ocupațiunile sale. De această mulțumită a mea Vă rog să faceți us pentru binele tuturor suferitorilor și vă rog totodată pentru trimiterea din nou a acelor două cutii de pilule și două bucăți de săpun chinezesc. Cu deosebită stimă, devotat

Aloisiu Novak. Grădinar suprem.

Stimate D le! Presupunând, că toate medicamentele d-tale vor fi tot așa de bune ca renumitul d-tale balsam în contra degerării, care în familia mea a făcut un sfârșit repede mai multor casuri de umflări de degerare, pre lungă toată năcrederea mea în așa numitele mijloace de vindecare generale, m'am hotărât totuși a începe cu pilulele depurative ale d-tale, pentru a bombarda cu aceste mici globuri durerile mele îndelungate de hemoroide. Fără întârziere trebuie să-ți mărturisesc, că suferințele mele vechi după o întrebuințare de 4 săptămâni, au încetat cu totul și că recomand în modul cel mai călduros în cercul amicilor mei aceste pilule. N'am nimic în contră și dacă vei face întrebuințare de aceste șire, — dar fără de publicarea completă a numelui.

Viena, 20 Februarie 1881. Cu toată stîma C. v. T.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra degerăturilor de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. I burcănel 40 cr., expedit franco 65 cr.

Balsam de gușe, mijloc probat în contra gușii. Un flacon 40 cr., expedit franco 65 cr.

Esență de viață (picături de Praga) în contra stomacului stricat și a durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 20 cr.

Esență de plantan un mijloc de casă general recunoscut și excelent în contra gîturarului, răgușelii, a tusei dureroase, etc. Un flacon 50 cr., două flacoane expedit franco 1 fl. 50 cr.

Alifie americană de reumatism, remediul cel mai bun pentru toate relele reumatice, ca: durere de osul spinărei, junghiuri, ischias, migrenă, dureri de dinți, de cap, de urechiă, etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Licor de ierburi alpine de W. O. Bernhard. 1 flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Esență pentru ochi de Romershausen. 1 flacon 2 fl. 50 cr., 1/2 flacon 1 fl. 50 cr.

Prav în contra asudării picioarelor. 1 cutie 50 cr., expedit franco 75 cr.

Pomadă de Tannochinina de I. Pserhofer, de un șir de ani recunoscută ca cea mai probată dintre toate remediile pentru creșterea părului un borcan mare elegant 2 fl.

Alifie universală probată de prof. Steudel, la rane de împuns și lovituri, la toată specia de umflături rele, la umflături ce erump în mod periodic la picioare, la rane și aprinderile de țigă și la multe alte boale de acest soi. Un borcan 50 cr., trimis franco 75 cr.

Sare universală de curățenie de A. W. Bullrich. Un medicament excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale indigestiunii: ca durere de cap, amețea, căreai la stomac, acreală în gît, suferințe haemoroidale, înuciure etc. 1 pachet 1 fl.

Rachiu de drojdii o sticlă 60 cr.

Afară de preparatele numite aici se mai află în deposit toate specialitățile farmaceutice indigene și străine ce au fost anunțate în ziarele austriace, și articolele, ce nu se află în deposit, se procurază prompt și ieftin.

Expedări pe postă se efectuează grabnic pre lungă trimiterea înainte a prețului, ori pre lungă rambursă postală. Trimîțându-se înainte prețul (mai bine prin asignațiune postală) porto se face mult mai ieftin, decât cu rambursă.

[515] 12-12